

1. Klasse og lag

Sentrale begrep i drøfting av sosial ulikhet er lagdeling/sosiale lag og klassemotsetninger/(sosial) klasse. Gjør rede for disse begrepene. Drøft deretter i hvilken grad begrepene er hensiktsmessige når en skal beskrive og forklare sosial og økonomisk ulikhet i Norge i dag.

2. Inntektsfordeling

På Finansdepartementets hjemmeside (www.regjeringen.no) finner en NOU 2009:10, som er en utredning fra et regjeringsoppnevnt "Fordelingsutvalg". Her gjengis en rekke data som beskriver inntektsfordelingen i Norge, og hvordan denne har utviklet seg over tid (jfr kap. 4). Gi et sammendrag av denne utviklingen. Se også på hvordan inntektsfordelingen i Norge er, sammenlignet med andre land.

3. Konsekvenser av ulikhet

Sosial ulikhet kommer til uttrykk og gir seg utslag på mange livsområder, ikke bare når det gjelder inntekt og formue. Drøft utslag av sosial ulikhet når det gjelder kultur, språk, politiske standpunkter, utdanning og helse.

4. Påfallende forbruk

Den norsk-amerikanske sosiologen Torstein Veblen innførte i sin tid begrepet conspicuous consumption (iøynefallende forbruk). Gjør rede for dette begrepet, finn eksempler og drøft i hvilken grad det er relevant for å forklare dagens forbruksmønster. I hvilken grad styres ditt eget forbruk av slike hensyn?

5. Mobilitet

Gjør rede for hva menes med *sosial mobilitet*. Den oppadgående sosiale mobiliteten er langt større i dag enn for et par generasjoner siden. Hva er de viktigste årsakene til dette? Finn eksempler på kjente personer som illustrerer dette. Finn også eksempler på kjente og vellykte personer med privilegert bakgrunn.

Det er relativt lite nedadgående mobilitet blant de som kommer fra en privilegert bakgrunn. Hva kan årsaken være til det?

Gjør rede for fenomenet "klassereise". Og hva mener Bjarte når han sier " Det var Nansenskolen som øydela Lars Ove" (s.277)

Hvordan vil du betegne din egen klasse-/lagdelingsmessige bakgrunn? Og hvorfor?

6. Fattigdom

Gjør rede for ulike forståelser av begrepet *fattigdom*. Drøft deretter ulike måter å kartlegge fattigdom på, og mulige tiltak for å redusere fattigdom. Data finnes i Fordelingsutvalgets innstilling (se pkt 2 ovenfor). Les og diskuter følgende innspill:

<http://www.apertura.ntnu.no/folk/permsdok/Flere%20fattige.pdf>

7. En ny underklasse?

Er det slik at vi i Norge og andre land i vår del av verden ser fremveksten av en ny sosioøkonomisk underklasse av innvandrere fra andre kulturer? Hva kan i så fall være årsaken til det, og hva slags virkemidler kan en ta i bruk for å motvirke en slik utvikling. Grunnlag for drøftingen finnes bl.a. i NOU 2011:17 *Velferd og migrasjon*.

8. Kjønn og ulikhet

Drøft forholdet mellom kjønn og ulikhet, og om det er slik at kvinner i Norge diskrimineres i forhold til menn. Et datagrunnlag finnes i NOU 2008:6 "Kjønn og lønn", som finnes på Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementets hjemmesider. Merk her også kap. 17, særuttalelse fra professor Tom Colbjørnsen.

9. Lagdeling og kultur

Drøft forholdet mellom lagdeling og kultur. Er det slik at det er ulike verdier, normer og væremåter i ulike sosiale lag? Og hvis det er slik: Hvordan kan slike forskjeller oppstå og videreføres?

10. Forklaringer på ulikhet

Gjør rede for konfliktteoretiske og strukturfunksjonalistiske forklaringer på ulikhet og relevansen av slike teorier i dagens samfunn.